

INFORMACIJA za izvještajni period 01.07.-30.09.2021. godine

SADRŽAJ:

1. Uvod .....
2. Informacija o sudskim postupcima, u kojima je Država zastupana od strane Zaštitnika imovinsko pravnih interesa u svojstvu tužene i tužioca, informacija o postupku prinudne naplate.....
  - 2.1. Sporovi u toku i negativno završeni sporovi.....
  - 2.2. Uspjeh u sporovima .....
3. Informacija o odlivu sa glavnog računa Državnog trezora, usled uspjeha u sporovima suprotne strane.....
4. Predlog zaključaka za Vladu Crne Gore .....
5. Prateći prilozi.....

1. Uvod

U izvještaju za II kvartal Zaštitnik je postupio po zaključku Vlade Crne Gore br.08-198 od 29.12.2016. godine i predstavio trenutnu situaciju, konkretnih sporova u kojima se Država pojavljuje u svojstvu tužene ili tužioca zastupana od strane Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, a koji predstavljaju rizik za odliv velikih novčanih iznosa, kao i napravio osrt na prinudnu naplatu, dao informaciju o odlivu novca sa Glavnog računa Državnog trezora usled uspjeha u sporovima suprotne strane, za period od 01.07.2021. godine do 30.09.2021. godine. Zaštitnik je predstavio i ključne probleme koji su uzrok ne malog broja sporova pred sudovima u Crnoj Gori, kao i korake koje je preuzeo kako bi se smanjio broj sporova, a samim tim i odliv novca iz budžeta.

2. Informacija o sudskim postupcima, u kojima se Država pojavljuje u svojstvu tužene i tužioca, zastupana je od strane Zaštitnika

- Priliv tužbi po osnovu rada i prava iz radnog odnosa uglavnom podnošenih protiv Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva odbrane i Uprave policije, je naročito u odnosu na Upravu policije smanjen, što se očekuje za cijelo resor sada spojenih Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije.**

Zaštitnica je u saradnji sa direktom Uprave policije dogovorila saradnju u smislu pravne podrške te okončavanja postupaka pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova, na koji način je za sada smanjem broj tužbi, a na taj način će biti značajno umanjeni troškovi koje bi takve tužbe proizvele u sudskom postupku. Međutim, Zaštitnica do danas nije uspjela održati sastanak sa ovlašćenim licem iz Ministarstva unutrašnjih poslova iz objektivnih razloga, na čemu će da nastaviti da insistira u dogledno vrijeme.

- Usled neizvršavanja sudskih rješenja na ime nagrada vještacima, tumačima i drugim stručnim licima koja učestvuju u sudskim postupcima, pristupa se izvršenju, pa se malim novčanim iznosima pridružuju i troškovi izvršenja, sve na teret budžetskih sredstava.**

Prepoznat je problem u neizvršavanju rješenja donijetih od strane tužilaštava i sudova, gdje je u julu mjesecu u roku od tri dana kod Zaštitnika dospjelo čak 300 rješenja o izvršenju protiv Tužilačkog savjeta, a u pitanju su nagrade vještacima, tumačima i drugim stručnim licima koja učestvuju u postupcima, pa za male novčane iznose su isplaćeni dodatni iznosi na ime troškova izvršenja, što predstavlja značajan odliv sredstava iz budžeta. Konkretno, za svaki od predloga za izvršenje Državi je iz budžeta odliveno po 150,00€, što pomnoženo sa 300 predmeta predstavlja veliku novčanu sumu. Nakon prednje opisane situacije Zaštitnik se dopisom obratio predsjedniku Tužilačkog savjeta i ukazao na nastali problem te tražio sastanak, međutim, **do danas Zaštitniku nije odgovoreno**. Održan je sastanak i sa predstavnicima Sudskog savjeta na kojem je zaključeno da se neblagovremeno dostavljaju rješenja o nagradama advokata i troškovima vještaka i tumača od strane sudova u kom slučaju Sudski savjet ne može dobровoljno da postupi po rješenjima na koji način se dodatno stvaraju troškovi prinudnog izvršenja od strane Javnih izvršitelja. Na sastanku je donešen

zaključak da se Zaštitnik obrati svim sudovima u Crnoj Gori i ukaže na potrebu hitnog postupanja u dostavljanju predmetnih rješenja, međutim, **do danas nismo dobili odgovor ni jednog suda.**

Prilog 1: -Dopisi sudovima u Crnoj Gori od dana 12.07.2021. godine;

- Kad su u pitanju izvršni postupci koji se pokreću na osnovu rješenja donijetih u upravnom postupku a koja rješenja se prinudno izvršavaju prodajom akcija u vlasništu Države, u pitanju su akcije Elektroprivrede Crne Gore, koji problem Zaštitnik i dalje prepoznaje, pa u saradnji sa Javnim izvršiteljima nastoji da se utvrđeni iznosi dobrovoljno plate kako se ne bi pristupalo prodaji akcija, i urgira organima u tom pravcu. Zaštitnik je član radne grupe formirane od strane Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava koja radi na izmeni Zakona o izvršenju i obezbeđenju, a između ostalog uzeće se u obzir naročito izmena ove odredbe člana 1 stav 2 Zakona, kojim je omogućena prodaja akcija izvršnog dužnika kada su u pitanju upravna rješenja.

Apeluje se na državne organe da postupaju po rješenjima koja donose u upravnom postupku i isplaćuju iznose utvrđene tim rješenjima, na koji način bi se izbjegla prodaja akcija u vlasništvu Države i plaćanje troškova postupka izvršenja.

- Zaštitniku i dalje pristižu u velikom broju tužbe zbog objavljivanja spiskova sa imenima lica koja se nalaze u samoizolaciji na sajtu Vlade Crne Gore, sa tendencijom daljeg rasta.

Sporovi za naknadu nematerijalne štete, sporovi zbog povrede prava ličnosti, odnosno postupci pokrenuti po tužbama građana protiv Države Crne Gore, zbog objavljivanja spiskova sa imenima lica koja se nalaze u samoizolaciji na sajtu Vlade Crne Gore, *do danas nema potvrđujuće presude nakon čega bi se pristupilo eventualnom poravnanju sa tužiocima imajući u vidu da je odlukom Ustavnog suda Crne Gore utvrđena povreda prava na privatnost, te da je neizbjegna odgovornost Države u tom pravcu.*

- Nejednako postupanje tj. odlučivanje od strane sudova u sporovima istog činjeničnog i pravnog osnova, gdje su pravosnažno završeni sporovi u korist Države, će rezultirati velikim odlivom sredstava iz budžeta, kako na ime glavnih traženja tako i na ime kamata i troškova postupka.

Zaštitnik ukazuje da je i dalje aktuelan problem po pitanju nejednakog postupanja tj. odlučivanja od strane sudova u sporovima istog činjeničnog i pravnog osnova, gdje će pravosnažno završeni sporovi u korist Države (*pripravnici u sudovima koji su tužbenim zahtjevom potraživali razlike u kojeficijentima*), nakon suprotne odluke Ustavnog suda Crne Gore, rezultirati velikim odlivom sredstava iz budžeta, kako na ime glavnih traženja tako i na ime kamata i troškova postupka.

Apeluje se na zauzimanje pravnih stavova od strane sudova u Crnoj Gori u istim i istovrsnim predmetima i njihovo međusobno usaglašavanje.

- Privredni sud Crne Gore nastavlja na diskriminatorski način da postupa prema Državi, pravi veliki vremenski razmak od donošenja do uručenja odluka Zaštitniku kao zakonskom zastupniku Države, dostavlja nezavedene podneske stranaka, opstruiraju naplatu države u postupcima.

Zaštitnica ukazuje na opstrukcije da Država naplati svoje potraživanje, zasnovano na zakonu i pravosnažnoj sudske odluci, u postupku izvršenja po predlogu Države Crne Gore kao izvršnog povjerioca, protiv izvršnog dužnika, AD Lenka iz Bijelog Polja. Zaštitnik je u ovom postupku naišao na jednu vrstu onemogućavanja, svjesnog, da Država naplati iznos od 2.252.052,81€ sa zateznom zakonskom kamatom od dana 02.12.2013. godine, na način što Privredni sud ne priznaje presudu kao izvršnu ispravu i donosi nerazumljiva i oprečna rješenja, upravo na štetu Države, a ista rješenja dostavljaju i tri mjeseca nakon donošenja istih. U postupku naplate potraživanja od dužnika AD Lenka iz Bijelog Polja Zaštitnik razmatra pokretanje svih postupka u skladu sa zakonom.

Apeluje se na Privredni sud Crne Gore da bez izuzetka postupa u skladu sa zakonom.

- Tužbe za naknadu štete zbog neiskorišćenih godišnjih odmora, koje se podnose od strane sudija i tužilaca, i dalje pristižu, stav suda je različit, dok neke sudije upućuju na primjenu novog Zakona o radu¹, koji isto pravo priznaje samo u slučaju prestanka radnog osnosa, sudovi sada zauzimaju stav da se ima primijeniti stari Zakon o radu koji je važio u vrijeme nastanka štete, na koji način se nastavlja sa stvaranjem pravne nesigurnosti usled različitog tumačenja u primjeni zakona.
- Veliki broj postupaka je u toku po tužbama privrednih subjekata protiv Uprave za šume, kojim zahtjevima privredni subjekti potražuju velike novčane iznose, dok Uprava za šume sa druge strane neblagovremeno, šturo ili čak uopšte ne odgovara na zahtjeve Zaštitnika kojima se traži od iste da se izjašnjava na nalaze vještaka odgovarajućih struka. Uprava za šume čak u nekim predmetima daje izjašnjenje da nije nadležna za te i takve postupke.

Apeluje se na Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja da u što je moguće kraćem roku razjasni nastalu situaciju te da uputstvo Upravi za šume kako bi se ista angažovala u rješavanju problema koje je ona sama izazvala a koji rezultiraju velikim odlivom novca iz budžeta Države.

Smatramo da je važno ukazati i na sljedeće:

Zaštitnik aktivno učestvuje u aktivnostima pokrenutim radi rješavanja pitanja Ugovora o kupoprodaji hotela "Galeb" u Ulcinju, Ugovora o kupoprodaji hotela Mediteran, dok se aktivnosti dogovorene na sastanku održanom dana 30.06.2021. godine u JP Morsko dobro, nastavljaju i Zaštitnik u saradnji sa JP Morskim dobrom pronalazi rješenja povodom spornih upisa na lukama na primorju, konkretno luke Zelenika Herceg Novi, Škver i Navar, a vrši se provjera za sve luke.

¹ Zakon objavljen u „Sl. list Crne Gore”, br. 074/19 od 30.12.2019. godine.

Dana 27.07.2021. godine Zaštitnik je održao sastanak sa ovlašćenim predstavnicima u Ministarstvu odbrane, na kojem su dogovorene zajedničke aktivnosti u cilju brzog rješavanja sporova koji se javljaju protiv tog Ministarstva, u pitanju su radni sporovi, a za sada je saradnja uspješna i cilj vezan za smanjenje troškova sudskih postupaka se postiže.

Zaštitnik nastavlja da pokreće postupke prinudne naplate po osnovu pravosnažnih i izvršnih presuda i rješenja (parničnih, krivičnih i prekršajnih), kojih postupaka je na datum 30.09.2021. godine preko 500, međutim, sada je zahvaljujući Ministarstvu finansija i socijalnog staranja dana 22.07.2021. godine otvoren podračun na ime Zaštitnika imovinsko pravnih interesa na koji način se prati nalata u postupcima izvršenja, a ovo i iz razloga što su značajni i iznosi koji se naplate pored glavnih potraživanja a odnose se na sastav Predloga za izvršenje u iznosu koji propisuje Advokatska tarifa, zavisno od glavnog duga. Od dana otvaranja podračuna do 30.09.2021. godine po ovom osnovu Zaštitnik je naplatio iznos od 21.939,26€

- Tužbe protiv Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta radi poništaja rješenja o razrješenju direktora škola širom Crne Gore, trenutno bilježe broj preko 100. Zaštitnik priprema i piše odgovore na tužbe u saradnji sa nadležnim Ministarstvom i ne može se decidno izjasniti o mogućim ishodima ove vrste sporova, jer su isti na samom početku.
- Zaključkom Vlade Crne Gore, broj: 04-471/2 od 4.2.2021. godine, Vlada CG zadužila je Investiciono-razvojni Fond Crne Gore AD da izvrši potpuno preuzimanje poslova koji se odnose na realizaciju ADMAS projekta i pokrene odgovarajuće postupke za procesnu sukcesiju u svim postupcima koje je sprovelo ili započelo Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (zaključilo ugovore o kreditu, upisalo hipoteke i zaloge, pokrenulo izvršne postupke i dr.), prije i nakon preuzimanja poslova od strane tog fonda, u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore br.07-1800 od 22.6.2017. godine. Međutim, **Investiciono-razvojni Fond CG nije postupio po Zaključku Vlade CG od 4.2.2021. godine** i od Zaštitnika, kao zakonskog zastupnika Crne Gore-Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, nije preuzeo, niti zatražio, spise predmeta formirane radi pokretanja odgovarajućih postupaka u vezi sa ispunjenjem ugovora o kreditu koje je zaključilo Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u realizaciji ADMAS projekta. **Upravo iz ovakvog ponašanja Investiciono razvojnog fonda CG proističu negativne odluke postupajućeg suda**, jer postupaju subjekti koji nisu zakonom ovlašćeni. Ovim povodom održan je sastanak dana 09.09.2021. godine u prostorijama Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja na kojem sastanku su donijeti zaključci da se hitno mora postupiti po predmetnom zaključku Vlade Crne Gore kako bi se izbjegle štetne posledice koje iz takvog postupanja IRF-a mogu nastupiti.

Neophono je HITNO rješavanje nastalog problema te postupanje IRF-a po Zaključku Vlade Crne Gore broj: 04-471/2 od 4.2.2021. godine.

Imajući u vidu da je u pretežnom dijelu ovog kvartala zbog obustave rada od strane Advokatske komore Crne Gore bio u prekidu i rad sudova, zatim su usledili i kolektivni odmori, iz kojih razloga je održavan vrlo mali broj suđenja, pa se situacija vezana sa sporove evaluirane u prethodnom kvartalnom izvještaju nije u bitnom promijenila.

2.1. Sporovi u toku i negativno završeni sporovi

Slijedi informacija o statusu u sporovima koji su u toku, a iz kojih prijeti značajan odliv novca, kao i pravosnažno negativno završenim sporovima.

2.1.1. U predmetu po predlogu za određivanje privremene mjere Adriatic Propertisa DOO Budva, koji predlog je podnijet Privrednom sudu Crne Gore protiv Države i Budvanske rivijere AD Budva, postupajući sudija Blažo Jovanić je usvojio privremenu mjeru i naložio pravdanje iste od strane podnosa na način što će isti u roku od 60 dana pokrenuti arbitražu. Isti sudija svoju odluku temelji na izjavi Ministra ekonomskog razvoja dok dokaze uz predlog u vidu radnih verzija ugovora, uz predlog koji ne sadrži zavodni pečat suda, jer se ne zna kada je isti primljen u sudu, ne cijeni dokaze na valjan način i svjesno donosi odluku koja može našteti Državi Crnoj Gori u postupku arbitraže. Zaštitnik je blagovremeno podnio prigovor na rješenje o određivanju privremene mjere, u toku je postupak odlučivanja po istom od strane Vijeća Privrednog suda. Takođe, podnijet je i zahtjev za izuzeće sudije Jovanića, koji simptomatično sudi u svim predmetima koji mogu imati velike razmjere u pogledu štete po Državu, i koji su upereni protiv interesa Države.

2.1.2. Pred Upravom za katastar i državnu imovinu-Područna jedinica Cetinje u toku je postupak po Zaključku Vlade Crne Gore od dana 13.09.2021. godine, gdje je Zaštitnik na raspravi održanoj pred tim organom dana 29.09.2021. godine proširio zahtjev i tražio poništaj Rješenja te Područne jedinice od dana 15.09.2012. godine, kojim je promjenom naziva u svim listovima nepokretnosti na teritoriji Prijestonice Cetinje Državu lišila prava svojine na svim nepokretnostima upisanim kao svojina Države u momentu donošenja tog rješenja.

2.1.3. Zaštitnik učestvuje u radnoj grupi povodom tužbe Duška Kneževića pa je ispred institucije Zaštitnika imovinsko pravnih interesa napravljena Informacija vezana za predmet po tužbi Države Crne Gore koja je podnešena Privrednom sudu Crne Gore za raskid Ugovora o kupoprodaji kompleksa Meljine, naknadu štete te povraćaj nepokretnosti koje su bile predmet tog ugovora, i na taj način dao svoj doprinos u radu ove radne grupe.

2.1.4. U predmetu koji se vodi pred Privrednim sudom Crne Gore, P.br. 1570/18, **za Hotel AS u Perazića dolu**, po tužbi tužilaca Država Crna Gora i HG „Budvanska Rivijera“ AD Budva, protiv tuženih Montena Invest LTD Cyprus, Nega Tours Montenegro DOO Petrovac, ZAO Nega Tours Moskva i Nedeljka Gardaševića, radi utvrđenja da su raskinuti Ugovori o kupoprodaji Hotela AS, Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa učesnika u kupoprodaji Hotela AS, kao i Aneks I istog, povraćaja datog-nepokretnosti upisanih u LN 96, 592 i 912 KO Reževići I, naknade štete. Postupak je započet u skladu sa zaključcima Vlade broj 08-119 od 12. maja 2016. godine, prethodnim podnošenjem Privrednom sudu Crne Gore Predloga za određivanje privremene mjere zabrane raspolaganja prevashodno narijet navedenim nepokretnostima, i drugim sredstvima, koju privremenu mjeru je sud odredio u korist predlagača (*Država Crna Gora i HG „Budvanska Rivijera“ AD Budva*), nakon čega su predlagači predali tužbu protiv naprijed navedenih tuženih. Parnični postupak je u fazi izvođenja

dokaza po vještaku geodetske struke radi identifikacije predmetnih nepokretnosti pribavljanja potrebne hronologije. Po mišljenju obrađivača radi se o zaista složenom predmetu gdje postoji neusklađenost, može se reći i propustima u praćenju ispunjenja obaveza uređenih kako Ugovorom o kupoprodaji Hotela AS, tako i Ugovorom o regulisanju međusobnih odnosa učesnika u kupoprodaji Hotela AS koji su zaključeni 2002. godine, kao i Aneksu broj 1 Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa učesnika u kupoprodaji Hotela AS, koji je zaključen krajem 2013. godine odnosno početkom 2014. godine. Za sada se ne može precizno reći koja je očekivana vrijednost predmeta spora, okvirno radi se o predmetu čija će vrijednost sigurno preći 20.000.000,00 eura, u toku je i postupak po protivtužbi Nege Tours Montenegro gdje potražuju preko 40.000.000,00 eura, a radi o ulaganju koje je investor objektivno uložio u izgradnju na spornom lokalitetu, zbog čega bi bilo cijelishodno da se od strane resornih ministarstava (pravnih sledbenika ranijeg Ministarstva održivog razvoja i turizma), pa i same Vlade napravi detaljna analiza postupanja državnih organa u praćenju realizacije navedenih ugovora, kako bi se dalo objektivno stanje uloženih sredstava, a samim tim i obezbijedili uslovi za adekvatno postupanje Zaštitnika u daljem toku parničnog postupka.

Kao bitno ukazujemo i da se prilikom rada na podnošenju tužbe po mišljenju Zaštitnika pokazalo i sporno pitanje **da li je uopšte plaćena kupoprodajna cijena**, odnosno da li je Država Crna Gora kao fiducijarni povjerilac na nepokretnostima koje su bile predmet ugovora o kupoprodaji Hotela AS, dobila iznos od 3.000.000,00 DEM (*Ugovor je zaključen u 2002. godini, kada je platežno sredstvo u Crnoj Gori bio euro*). Povodom više zahtjeva Zaštitnika upućenih Ministarstvu finansija to ministarstvo nije moglo da potvrdi uplatu navedenog iznosa. Zaštitnik je po dobijanju spisa hronologije upisa od Uprave za nekretnine PJ Budva u skladu sa tada važećim Zakonom o opštem upravnom postupku toj Upravi podnio dva predloga za ponavljanje postupaka okončanih rješenjima koja su za predmet imala upravo promjenu nosilaca prava na nepokretnostima koje su bile predmet Ugovora o kupoprodaji Hotela AS. Prethodno navedeno jer je iz dostavljene hronologije proizilazilo više nelogičnosti kako u pogledu forme klauzule intabulandi, tako i u pogledu odsustva upoznavanja sa predmetnim upravnim postupcima tada nadležnog zakonskog zastupnika Države-Državnog tužioca. Upravni postupci po navedenim predlozima su još uvijek u toku. Ujedno napominjem da je u toku pred Višim sudom u Podgorici i krivični postupak protiv Neđeljka Gardaševića, zbog dostavljanja lažne garnicije prilikom zaključenja Aneksa I Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa učesnika u kupoprodaji Hotela AS. Država se preko Zaštitnika pridružila krivičnom gonjenju i postavila imovinsko-pravni zahtjev na 3.000.000,00€, na koji iznos je trebalo da glasi sporna garancija. Takođe, isti tužioci su podnijeli tužbu Privrednom судu radi poništaja Aneksa I, predmetnog ugovora o kupoprodaji hotela AS, koji postupak je u fazi pipremnog ročišta.

2.1.5. U predmetu P.br.73/21, koji se vodi pred Osnovnim sudom u Pljevljima, po tužbi "Level Ing" DOO Pljevlja, koga zastupa izvršni direktor Duško Šarić, protiv Države Crne Gore (*Uprava za imovinu i Viši sud u Bijelom Polju*), radi nakande materijalne štete, izmakle koristi i nematerijalne štete zbog povrede ugleda pravnog lica, vrijednost spora preko **5.000.000,00€**. Tužilac smatra da je nezakonitim postupanjem tužene nanijeta ogromna šteta tužiocu privremenim oduzimanjem imovine tužioca. Tužena je stanovišta da nije odgovorna za štetu koju tužilac u konkretnom slučaju zahtijeva, jer nema protivpravnosti u radnjama organa tužene. Međutim dalji tok postupka zavisi od izvođenja dokaza koji su predloženi od strane tužioca, tako da je ishod istog neizvjestan.

2.1.6. U parničnom predmetu Pz.1231/13 tužilac je Crna Gora-Ministarstvo odbrane, tuženi „Arsenal-Rem“ Doo Tivat, po kojem postupa Privredni sud Crne Gore, kojom tužbom predlažemo da se obaveže tuženi da izvrši obaveze preuzete ugovorima br.817-5368/15-17, od 23.02.2016.godine i br.817-4396/16-11, od 20.12.2016.godine i Ugovorom za uslugu konverzije raketne topovnjače RTOP-405 u Patrolni brod P-105 br.807-9917/17-12, od 07.09.2018. godine, tako što će otkloniti nedostatke eventualno obavezati tuženog da isplati novčanu sumu u visini vrijednosti izvođenja radova na otklanjanju nedostataka koji su posljedica loše izvršene usluge.

2.1.7. U parničnom predmetu pred Privrednim sudom Crne Gore Pz.br.756/20 po tužbi tužilac Hidroterm-BK DOO u stečaju, iz Ulcinja, tužena Država Crna Gora –Uprava javnih radova, radi duga u iznosu od **97.415,22€** po osnovu neplaćenog iznosa za izvedene radove sanacije Sistema postojećeg ponora na lokaciji Donji ponor u Prijestonici Cetinje, gdje izjava o raskidu ugovora formalno ne postoji, dok dokumentacija i izjašnjenje dostavljeno od Uprave javnih radova nije adekvatno u odnosu na ono što bi trebalo da bude okosnica osporavanja navoda tužbe: da li su radovi izvedeni, po čijem nalogu, da li su prihavčeni, zbog čega Uprava Javnih radova-odnosno tada Direkcija javnih radova nije osporila fakturu br. 011/2018 od 27.08.2018. godine ispostavljenu i dostavljenu toj Upravi 27.08.2018. godine za radove po II-oj privremenoj situaciji. Stanje?

2.1.8. U predmetu P.br.44/21, prešao iz izvršenja u parnicu, tužilac Lovćen osiguranje AD Podgorica, tužena Država Crna Gora –MUP, radi duga u iznosu od **132.129,71€** po osnovu neplaćenih obaveza za osiguranje imovine za period 2015. do 31.12.2018. godine. U toku je vještačenje po vještaku finansijske struke, jer MUP tvrdi de nema dugovanja, međutim, obaveze po osnovu određenih polisa i faktura MUP nije plaćao s pozivom na brojeve polisa odnosno faktura, pa čak ni u iznosima na koje su glasile. Naišli smo na neslaganja analitičkih kartica tužioca i tuženog.

2.1.9. U stečajnom predmetu nad „TEHNOSTAR“ DOO Berane, prjavljeno je razlučno potraživanje u iznosu do 333.826,00€, koje je priznato, međutim u predlogu Plana reorganizacije se navodi da će biti izmireno u potpunosti jednokratnom isplatom u iznosu od **333.826,00€** u 60 mjesecu od dana potvrđivanja Plana reorganizacije od sredstava koja će se generistati u toku realizacije plana reorganizacije društva. U ovom predmetu Zaštitnik je podnio predlog za određivanje mjera obezbjeđenja navedenog potraživanja, obzirom da stečajni dužnik uprkos privremenoj mjeri zabrane otuđenja i opterećanja više nepokretnosti u svojini stečajnog dužnika, stečajni dužnik raspolaže na način što ih izdaje u zakup. Odnosni predlog je sud odbio rješenjem St.br.144/19 od 24.11.2020. godine, protiv kojeg je Zaštitnik podnio žalbu Apelacionom суду Crne Gore, te nakon više urgencija Privrednom суду Crne Gore za dostavljanje odluke po žalbi, postupajući zamjenik je dana 28.06.2021. godine obaviješten od strane postupajuće sudske Privrednog suda Crne Gore, da predmetnu žabu nakon više od pola godine nije uputila Apelacionom суду Crne Gore na odlučivanje.

2.1.10. U predmetu P.br. 1190/19, pred Privrednim sudom Crne Gore, formiranom po zahtjevu Uprave za vode, radi raskida Ugovora o koncesiji za izvorište "Lučičko Vrelo" Rožaje, br.327/03-0802-6397/3 od 16.04.2004. godine, kao i kasnijih Aneksa istog, po **zaključcima Vlade Crne Gore iz 2013. godine**, po tužbi Država Crna Gora, pritv tuženog "Aqua plus pro vita" Doo iz Rožaja, radi utvrđenja povraćaja i naknada štete, Postupak je u fazi izvođenja dokaza, s tim što nalaz i mišljenje vještaka geodetske struke, u predmetu Privrednog suda Crne Gore, poslovne označke, P.br.1190/19 od 23.03.2021 .godine, potvrđuje određene sumnje Zaštitnika, da je prilikom zaključenja, praćenja i realizacije

Ugovora o koncesiji za izvorište "Lučičko Vrelo" Rožaje, te kasnijih Aneksa, posebno Aneksa II učinjeno više propusta, da nepokretnosti koje su bile predmet koncesije) u površini većoj od **18.000 m²** (zemljište, objekti I oprema), a koje nisu ni bile detaljno određene u Ugovoru i Aneksima, a koje su bile **kontinuirano opterećivane**, promijenile su vlasnika (sada su predmet prodaje za iznos od preko 2.000.000,00€), na istima nije bila ni upisana zabilježba Ugovora o koncesiji (***Što je ozbiljan propust***), ni kasnijih Aneksa, što isključuje mogućnost predaje istih u vlasničku državinu kocendetnu, kao jednu od posledica raskida Ugovora o koncesiji Povodom zahtjeva Uprave za vode br. 11/17-0101 -586 od 25.07.2017. godine za pokretanje postupka raskida Ugovora o koncesiji za izvorište "Lučičko Vrelo" Rožaje, Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, obraćao se toj Upravi aktima RZ br. 882/17 od 14.09.2017., 19.10.2017. godine, 19.03.2018. godine, Pz br.730/19 od 31.03.2021. godine, za dostavljanje potpunih podataka i kompletne dokumentacije u vezi sa zaključenjem navedenog Ugovora i kasnijih Aneksa, a pored ostalog i dokumentaciju o nepokretnostima koje su bile predmet koncesije sa jasnim izjašnjenjem o nepokretnostima koje su bile predmet odnosnog Ugovora o koncesiji, sve radi adekvatnog predmetnog postupanja. Međutim, dostavljena nam pismena, kao što je i više puta ukazano Upravi za vode, ne potvrđuju identifikaciju, niti su mogla biti pouzdan oslonac o podacima o nepokretnostima koje su bile predmet Ugovora o koncesiji br.327/03-0802-6397/3 od 16.04.2004. godine, obzirom da se u tom Ugovoru nepokretnosti koje su predmet istog uopšte ne navode da bi se na pouzdan način mogle identifikovati, a ovo iz razloga jer je posledica raskida Ugovora vraćanje datog. **Naglašavamo** da odnosni ugovor kao ni kasniji aneksi istog nijesu ni zabilježeni u "G" listu nepokretnosti, na koje su se odnosili, što potvrđuje predmetni nalaz vještaka, kao i akt Uprave za imovinu, broj 0201/2280 od 22.03.2018. godine. U konačnom postupajući po nalogu Uprave za vode, Zaštitnik je Privrednom суду Crne Gore, podnio tužbu protiv privrednog društva sa kojim je zaključen Aneks II Ugovora o koncesiji, na kojeg su "prenijeta prava i obaveze iz osnovnog Ugovora", "Aqua plus pro vita" DOO iz Rožaja, radi utvrđenja, povraćaja i naknade štete, da bi nakon nalaza vještaka geodetske struke od 23.03.2021. godine, bilo sasvim izvjesno da se u konkretnom po mišljenju Zaštitnika radilo o štetnom Ugovoru, kasnjim Aneksima, posebno Aneksu II, koji Ugovori nijesu pružili Državi kao koncendentu nikakvo obezbjeđenje u slučaju raskida, naprotiv, nadležni organi za praćenje realizacije osnovnog Ugovora, su po mišljenju Zaštitnika postupali protivno odredbama materijalnog prava, a u zaključenju Aneksa II i **bez pravnog osnova**. O navedenom utvrđenju iz nalaza vještaka geodetske struke, očekujući njihovo postupanje prema tužilaštvu, aktima Pz. br.703/19 od 31.03.2021. godine, obaviješteni su Uprava za vode i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Obzirom da je isto, očigledno izostalo, ***Zaštitnik je Specijalnom državnom tužilaštvu dostavio kopiju predmetnih spisa na nadležno postupanje*** dana 28.06.2021. godine, do danas nemamo informaciju da li je tužilaštvo preduzimalo radnje iz svoje nadležnosti. Za istaći je da se ovo Vrelo nalazi u Planu voda za davanje koncesija, što je Zaštitnika stavilo u nezavidan položaj iz razloga što Zaštitnik postupa po zaključku Vlade i traži da se postrojenja daju Državi, dok postupajuće Ministarstvo predlaže koncesiju za firmu koja je sporne nepokretnosti stekla na nama sumnjiv način, a barata sa podacima iz 2020. godine prilikom izrade Plana, koji podaci nisu relevantni.

2.1.11. U stečajnom postupku otvorenom nad Montenegro Airlines AD Podgorica, Država Crne Gore je prijavila potraživanje po osnovu isplaćene državne pomoći (Ministarstva finansija i socijalnog staranja i Ministarstva kapitalnih investicija) iznos od 93.341.413,07€,

kao i zakonska zatezna kamata u iznosu od 13.802.954,32€, **koje potraživanje je osporeno** od strane stečajnog upravnika Saše Zejaka, dok je potraživanje na iznos od 101.111,33€ priznato, a odnosi se na potraživanje Ministarstva odbrane po osnovu 13 zakupnina i utroška vode kao i Uprave prihoda i carina po osnovu ispostavljenih carinskih deklaracija. Država je podnijela tužbu Privrednom суду Crne Gore.

2.1.12. U predmetu koji se vodi pred Osnovnim sudom u Kotoru, P.br.1019/19/11, u pravnoj stvari tužioca Mikijelj Nikole i dr. protiv Države Crne Gore, radi utvrđenja prava svojine na nepokretnostima koje predstavljaju morsku obalu, prvostepeno je usvojen tužbeni zahtjev presudom od dana 12.03.2021. godine, na koju je blagovremeno izjavljena žalba, međutim, presuda je donijeta u skladu sa presudom Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu od 09.06.2020. godine u predmetu Nešić protiv Države i načelnog stava Vrhovnog suda Crne Gore SU I.br.343/2-20 od 15.12.2020. godine, pa je gubitak spora izvjestan. Navedenom presudom je usvojen tužbeni zahtjev u idealnim suvlasničkim djelovima na površini kat. parcela koje predstavljaju morsku obalu od 10.561m², odnosno u površini od 1714m², shodno suvlasničkim djelovima, a kojom presudom se u bitnom mijenja dosadašnja praksa postupanja sudova koja se odnosila na mogućnost utvrđivanja prava svojine na morskom dobru i morskoj obali. Imamo informaciju da je ista presuda bila predmet izvještaja po zahtjevu Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u pravcu pripremanja informacije po zahtjevu Komiteta Evropskog suda za ljudska prava u pravcu ispunjavanja navedene presude Nešić protiv Države Crne Gore.?????????????

2.1.13. U predmetu po tužbi Republike Kosovo protiv tuženih Sunraf beach propreties d.o.o. Podgorica, Opštine Budva i Države Crne Gore, koji se vodi pred Osnovnim sudom u Kotoru, P.br.1388/20, izjavljen je odgovor na tužbu dana 23.04.2021. godine, tužbeni zahtjev se zasniva na činjenici da je pravni prethodnik Savet za društvena, politička i opštinska pitanja AKMO zaključio ugovor o kupoprodaji sa Rafailović M. Filipom, čestice zemlje 873/10 iz zemljišno knjižnog uloška 34 KO Bečići, površine 328m², kao i da su kasnije na tom zemljištu izgradili dječje i omladinsko odmaralište "Ganimete Terbeshi" u Bečićima. Država je osporila tužbeni zahtjev u cijelosti uz protivljenje predlogu za određivanje privremene mjere i predložila da se tužba u dijelu stava II, III, VI, IX i XII odbaci kao nedozvoljena, shodno odredbama Zakona o parničnom postupku. Osnovni sud u Kotoru je dana 06.07.2021. godine odbacio tužbu u dijelu stava II kojim je traženo utvrđenje da je Republika Kosovo naslednik Socijalističke Autonomne Pokrajine Kosova, kao i u stavu VIII kojim je traženo da se obaveže Opština Budva da poništi sve upravne odluke kao protivzakonite, a koje se odnose na česti.zem.873/10 iz ZU 34 KO Bečići i kat.parcele 1108/1 i 1108/2 iz LN beoj 104 KO Bečići.

2.1.14. Za napomenuti je da su u toku 9 postupaka po raskinutim Ugovorima za minihidroelektrane i to: **na vodotoku Đurička Rijeka** sa pritokama, gdje "Triangle GC, Inc" Kosovo, "Gradnja" DOO Bijelo Polje i "Plava Hydro Power" DOO Ulcinj, tužbenim zahtjevom traži naknadu štete kao i izmaklu dobit, visina spora nije određena. Zaštitnik je odgovorio na tužbu dok je privremena mjera tužilaca odbijena. Zatim, za minihidroelektranu **na vodotoku Bukovica**, gdje tužioci "Hydra" DOO Podgorica, "IPD" DD Ljubljana, Slovenija, "Igma Energy" DOO Andrijević i "Hydro Mne" DOO Podgorica, tužbenim zahtjevom traže naknadu štete kao i izmaklu dobit, visina spora nije određena. Zaštitnik je odgovorio na tužbu dok je privremena mjera tužilaca odbijena. Za minihidroelektranu **na vodotoku Murinska rijeka**, gdje tužioci Konzorcijum "Elektrotehnika-Industrijaimport-Industrijaimex" i "Elektrotehnika" DOO sa sjedištem u Beranama, tužbenim zahtjevom traže utvrđenje da ne postoji pravo naplate Države po bankarskoj garanciji koju je koncesionar probavio od Societe Generale

Montenegro AD Podgorica, obezbijeđenja po predmetnom Ugovoru o koncesiji. Zaštitnik je odgovorio na tužbu. Označena je i vrijednost spora na 10.000.000,00€. Za minihidroelektratu **na vodotoku Bistrica**, gdje tužilac "Bistrica Clean Energy" DOO Podgorica, tužbenim zahtjevom se traži naknadu štete kao i izmakla dobit, sa predlogom za izdavanje privremene mjere. Zaštitnik je odgovorio na tužbu. Za minihidroelektranu **na vodotoku Komarača**, gdje tužilac "Normal company" DOO Podgorica, na koje pravno lice je prenesena koncesija od strane pravnog lica "Kroling" DOO Podgorica, tužbenim zahtjevom traži naknadu štete kao i izmaklu dobit, sa predlogom za izdavanje privremene mjere. Zaštitnik je odgovorio na tužbu. Za minihidroelektranu na vodotoku iz slivnog područja **Gornje Morače**, gdje tužilac "Dekar" DOO Podgorica, tužbenim zahtjevom traži utvrđenje raskida ugovora, naknadu štete kao i izmaklu dobit, sa predlogom za izdavanje privremene mjere. Za minihidroelektranu na vodotoku **Slatina**, po tužbi DOO „BB Hidro“, sa predlogom za izdavanje privremene mjere, tužbom se traži utvrđivanje da je raskinut ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole od 25.05.2017. godine, kao i naknadu štete, predmet je u fazi odgovora na tužbu.

2.1.15. U predmetu po tužbi Crne Gore-Uprava za šume protiv tužene "Vektra Jakić" d.o.o. Pljevlja, koji se vodi pred Privrednim sudom Crne Gore, poslovne označke, P.br.1162/19, radi isplate koncesione naknade za period 2011-2017 u iznosu od 6.424.062,71€ i 2.495.450,06€ po osnovu obračunate zakonske zatezne kamate. Po mišljenju Zaštitnika izvjesna je osnovanost tužbenog zahtjeva. Međutim, po navedenim iznosima tuženi je već u blokadi po rješenjima Uprave prihoda i carina, dok bi se sudsakom odlukom dala mogućnost Državi da naplaćuje potraživanja i na nepokretnostima koje su u svojini tuženog "Vektra Jakić" d.o.o. Pljevlja. Postupak je u fazi izjašnjenja na dopunu nalaza vještaka finansijske struke.

2.1.16. Presuda Višeg suda u Podgorici Gž.br.753/21 od 07.09.2021 godine kojom je potvrđena prvostepena presuda Osnovnog suda u Kotoru P.br.1418/19 od 03.11.2020. godine, kojom je po prvi put u praksi usvojen tužbeni zahtjev i utvrđeno pravo svojine po osnovu gradnje na zemljištu u državnoj svojini (u konkretnom slučaju gradskom parku u Budvi) i to dobrim dijelom izgradnjom ugostiteljske terase. Na navedenu odluku će biti blagovremeno izjavljena revizija iz svih zakonskih razloga, posebno kod činjenice što ovakav vid odlučivanja predstavlja pravni presedan u sudske prakse i negativno utiče i na sam postupak legalizacije koji je u toku u Crnoj Gori.

2.1.17. Presuda Višeg suda u Bijelom Polju Gž.br.810/21 od 25.05.2021 godine, kojom je potvrđena prvostepena presuda Osnovnog suda u Kotoru P.br.1473/20/13 od 19.02.2021 godine, kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužilaca u iznosu od 502.881,64 eura u odnosu na Državu Crnu Goru i 4 tužena, na ime naknade štete po osnovu primljenog iznosa po osnovu isplate kupoprodajne cijene prema cijenama zemljišta u vrijeme presuđenja. Odgovornost Države se ogleda u činjenici postojanja posjedovnog list u kome je prodavac kao fizičko lice bio upisan, a koji nije bio stvarni vlasnik iz kog razloga postoji i uzročno posledična veza između vršenja dužnosti državnog organa i prouzrokovane štete. Na predmetnu presudu je blagovremeno izjavljena revizija iz svih zakonskih razloga posebno kod činjenice što je ista u suprotnosti sa dosadašnjom sudsakom praksom u indetičnim predmetima.

2.1.18. Pred Osnovim sudom u Bijelom Polju pokrenuti su parnični postupci P.br.120/21, P.br.288/21, P.br.289/21, P.br.263/21, po tužbama fizička lica protiv tužene Države Crne Gore-Uprava za šume, radi priznanja prava svojine, dok istovrsne tužbe i dalje pristižu u kancelariju Zaštitnika u Bijelom Polju.

2.2. Uspjeh u sporovima

2.2.1. Parnični postupak, P.br.290/19, koji je pokrenut pred Osnovnim sudom u Bijelom Polju, po tužbi tužilaca Živka Lazarevića i drugih (*ukupno 13 tužilaca*) protiv tužene Države Crne Gore-Viši sud u Bijelom Polju, radi isplate iz radnog odnosa, v.s.40.595,33€, pravosnažno je okončan u korist tužene Države Crne Gore i tužiocu obavezani da tuženoj naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 3.500€.

2.2.2. Pred Osnovnim sudom u Rožajama pravosnažno je okončan postupak P.br.502/20 po tužbi Kalić Safeta iz Rožaja protiv Države Crne Gore, radi naknade materijalne štete, v.s. 206.319,44€, u korist tužene Države Crne Gore i tužilac obavezan da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka od 1.050,00 eura.

2.2.3. Parnični postupak P.br.1656/18, pokrenut pred Osnovnim sudom u Beranama po tužbi Senić Radomira iz Berana protiv Države Crne Gore – Ministarstvo u unutrašnjih poslova CG, radi naknade štete, v.s. 34.230,71€, pravosnažno je okončan.

2.2.4. Parnični postupak P.br.5576/18 koji je pokrenut pred Osnovnim sudom u Podgorici po tužbi „Jet Set“ iz Podgorice, protiv tužene Države Crne Gore-Poreska uprava, radi naknade štete, je pravosnažno završen u korist Države i istoj dosuđeni troškovi parničnog postupka od 550,00€.

2.2.5. Parnični postupak P.br.4827/19 koji je pokrenut pred Osnovnim sudom u Podgorici po tužbi Miodraga Lipa iz Podgorice, protiv tužene Države Crne Gore, radi naknade nematerijalne štete, vrijednost spora 5.000,00€, je pravosnažno okončan u korist Države i istoj dosuđeni troškovi parničnog postupka od 100,00€.

2.2.6. "Mehanizacija i programat" AD Nikšić, solidarno tuženi u parnici pokrenutoj po tužbi Milorada Milića iz Nikšića, protiv tuženih Crne Gore-Direkcije za saobraćaj i tog AD, po zahtjevu Zaštitnika PZ br. 3462/17 od 06.09.2021.godine, u izvršenju presude Višeg suda u Podgorici, Gž.br.5262/19 od 19.11.2019. godine, dobrovoljno je na račun Budžeta Crne Gore, dana 10.09.2021.godine uplatio iznos od 4.004,19€, od čega kao solidarni obaveznik drugog reda iznos od 2.002,49€ i iznos od 2.002,49€, a po osnovu prava Države na naknadu štete od Izvođača radova, u vezi sa odredbama Ugovora o izgradnji obilaznice Nikšića II Faza (*po pozivu br.31/12*) br. 01-10237/1 od 13.12.2012. godine.

3. Informacija o odlivu sa glavnog računa Državnog trezora, usled uspjeha u sporovima suprotne strane

Prema podacima Ministarstva finansija i socijalnog staranja, Direktorata Državnog trezora, u periodu od 01.07.2021. do 30.09.2021.godine, po osnovu izvršnih presuda, sa Glavnog računa Državnog trezora, isplaćeno je 3.139.894,10€ (*u istom periodu prošle godine 3.814.335,02€*).

U tabelama su prikazani uporedni podaci o naplaćenom iznosu sa Glavnog računa Državnog trezora za I i II i III i IV kvartal 2017.g, 2018.g, 2019.g i 2020.g, I i II kvartal za 2021. godinu, prema podacima Ministarstva finansija, Direktorata državnog trezora.

Odliv novca	2017. godina	2018. godina	2019. godina	2020. godina
I kvartal	5.091.189,04€	4.344.043,24€	1.436.028,06€	4.267.971,93€
II kvartal	4.968.771,94 €	3.935.269,99€	4.563.505,49€	4.159.981,26€
III kvartal	4.088.147,84€	3.100.964,25€	4.202.266,62€	3.814.335,02€

IV kvartal	11.618.464,8€	4.706.880,00€	3.808.947,75€	5.575.836,01€
UKUPNO:	25.766.573,62€	16.087.157,48€	14.010.747,92€	17.818.124,22€

Odliv novca	2021. godina
I kvartal	4.031.466,68€
II kvartal	13.643.155,70€
III kvartal	3.139.894,10€

U cifru od 3.139.894,10€ odliva sa Glavnog računa Državnog trezora spadaju i isplaćena potraživanja drugih budžetskih jedinica, nastala u sudskim sporovim, a koje ne zastupa Zaštitnik imovinsko pravnih interesa jer iste imaju svojstvo pravih lica pred sudovima i drugim državnim organima, kao što su Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Fond zdravstva, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja kao i agencije ustanovljene posebnim zakonskim propisima.

U ovom kvartalu Zaštitnik je ukupno primio **497** tužbe kojima su pokrenuti parnični postupci pred Osnovnim sudovima u Crnoj Gori, Privrednim sudom Crne Gore i Vrhovnim sudom Crne Gore. Od ukupnog broja primljenih tužbi, kancelarija Zaštitnika u Podgorici je primila 274 tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Podgorici, Nikšiću, Cetinju i Danilovgradu i Privrednim sudom Crne Gore*), kancelarija u Kotoru 79 tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Kotoru, Herceg Novom, Baru i Ulcinju*), kancelarija u Bijelom Polju 144 tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Bijelom Polju, Kolašinu, Beranama, Pljevljima, Žabljaku, Plavu i Rožajama*). Za napomenuti je da je Zaštitnik pored parničnih tužbi primio i postupao u predmetima izvršenja u ukupnom broju **2186** (*odnosi se na prigovore i predloge za izvršenje*), i postupao u pokrenutim upravnim postupcima pred nadležnim upravama za nekretnine, Komisijama za povraćaj i obeštećenje, kao i sporovima pred Upravnim sudom u ukupnom broju **304** (*od kog broja u kancelariji Podgorica 138, kancelarija u Bijelom Polju 72 i kancelarija u Kotoru 102*), u kojim postupcima je izjavljivao žalbe, davao potrebna izjašnjenja i podnosio tužbe Upravnom суду Crne Gore. Takođe, osim ovih postupaka Zaštitnik vodi i upisnik raznih građanskih premeta koji broji za II kvartal 2021. godine ukupan broj **476** (*od kog broja u kancelariji Podgorica 661, kancelarija u Bijelom Polju 20 i kancelarija u Kotoru 24*). Zaštitnik na je na zahtjev državnih organa koje zastupa u drugom kvartalu dao **11** pravnih mišljenja iz različite vrste pravne problematike.

U izvještajnom periodu pred **Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova**, podnijeta su **395 predloga** za pokretanje postupka mirnog rješavanja radnih sporova u kojima je druga strana Država Crna Gora. Od ukupnog broja podnijetih predloga u izvještajnom periodu: 178 predloga je riješeno, 32 predloga se nalazi u postupku rješavanja pred arbitrima, 185 predloga nalazi se u proceduri izjašnjenja po istima.

U izvještajnom periodu, pred **Centrom za alternativno rješavanje sporova** pokrenuto je od strane predlagачa i upućeno od strane suda ukupno **185 predmeta**, od kojih stranke (*punomoćnici stranaka – advokati ili protivnici predlagачa*) u 9 predmeta nisu prihvatile posredovanje, u 45 predmeta je postignut sporazum, dok je 131 predmeta u radu.

Apelujemo na sve organe u cilju smanjenja troškova postupka, neophodno je brzo postupanje po računima i fakturama, pravosnažnim presudama kako bi se izbjegla prinudna naplata i nepotrebno uvećavanje troškova izvršenja. Posebno, ističemo da svaka budžetska jedinica potraživanja svojih zaposlenih, koja su u skladu sa zakonom, Opštim kolektivnim ugovorom i Granskim kolektivnim ugovorom, a ovo imajući u vidu praksu u predmetima iz istog činjeničnog i pravnog osnova, treba da na vrijeme plaćaju (*naknade koje su zaposleni ostvarili*) i time spriječe dodatnu isplatu sudske troškove.

4. Predlog Zaključaka za Vladu Crne Gore

Vladi Crne Gore predlažu se na razmatranje i usvajanje sledeći zaključci:

1. Zadužuju se organi i javne službe čiji je osnivač Država da preko svojih službenika aktivno učestvuju u postupcima pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova i Centrom za alternativno rješavanje sporova u cilju sprečavanja dodatnog odliva novca iz budžeta.
2. Nalaže se Ministarstvima da postupaju po presudama Upravnog suda Crne Gore, kojim presudama je naloženo tuženom (Ministarstvu) da isplati troškove upravnog spora tužiocu/ima, kako bi se izbjegao postupak prinudnog izvršenja i dodatno uvećali troškovi postupka po tom osnovu.

CRNA GORA
ZAŠTITNICA IMOVINSKO PRAVNIH INTERESA

Bojana Ćirović

5. Prateći prilozi